

ЪРНЕСТ ХЕМИНГУЕЙ ШАМПИОНЪТ

Превод от английски: Димитри Иванов, 1982

chitanka.info

Ник се изправи. Беше невредим. Погледна към релсите — светлините на фургона изчезваха зад завоя. От двете страни на линията имаше вода, а по-нататък започваше осеяното с борове блато.

Той опипа коляното си. Панталонът беше скъсан и кожата обелена. Ноктите на ожулените му ръце бяха набити с пясък и сажди. Отиде до края на насипа, спусна се по малкия наклон до водата и уми ръцете си. Грижливо ги изми със студена вода, като изчисти калта от ноктите. После седна и си уми коляното. „Въшливият му спирач! Ще ми падне някой ден. Няма да го забравя. Така да ме издокара. «Ела насам, момчето ми — казва. — Виж какво съм ти приготвил.»“

Хвана се на въдицата. Като последен хлапак. Друг път вече няма да го измамят така просташки. „Ела, момчето ми, виж какво съм ти приготвил!“

После — шат! И се намери проснат до релсите.

Ник потърка окото си. Мястото бе отекло. Ще му стане синина. Вече го болеше. Проклетият спирач!

Докосна с пръсти подутината на окото. Нищо, ще посинеет, и толкова. Леко се отърва. Искаше му се да види как се е наредил. Във водата не можеше. Беше се стъмнило и наоколо нямаше жива душа. Той изтри ръце в панталоните, стана и се покатери по железопътния насип.

Тръгна между релсите. Върху насипа имаше много баласт и се вървеше леко. Кракът здраво стъпваше по добре трамбования пясък и чакъл. Гладкото като шосе платно пресичаше блатото. Той не спираше да върви. Нали все трябваше да се добере донякъде.

Ник бе скочил в товарния влак, когато той намали скоростта си при складовете край гара Уолтън. На съмване влакът мина през Калкаска. Значи, до Манселона остават още три или четири мили през блатата. Той вървеше по линията и се стараеше да стъпва върху траверсите. В надигащата се мъгла всичко изглеждаше призрачно. Болеше го окото и чувствуваше глад. Продължаваше да крачи и милите една след друга оставаха зад гърба му. Блатото неизменно го следваше от двете страни на релсите.

Появи се мост. Ник мина по него и стъпките му глухо прокънтяха върху желязото. Долу, през процепите между траверсите, се чернееше водата. Ник ритна някаква скоба и тя цопна във водата. Зад моста

започваха могилите. Нарастваха като висока и тъмна грамада от двете страни на пътя. Пред себе си Ник видя огън.

Той предпазливо се отправи към него. Огънят беше малко встрани от пътя, под железопътния насип. Виждаха се само отблясъците му. Пътят излезе на открито и там, където гореше огънят, вдлъбнатината се разширяваше и се губеше в гората. Ник внимателно се спусна по насипа и тръгна през гората, за да приближи откъм дърветата. Гората беше букова и той чувствуваше под краката си жельдите. Сега от края на дърветата огънят блестеше по-ярко. До него беше седнал човек. Скрит зад едно дърво, Ник го наблюдаваше. Човекът, изглежда, бе сам. Стоеше, опрял глава на ръцете си, и гледаше огъня. Ник пристъпи напред и влезе в осветеното пространство.

Човекът седеше и гледаше огъня. Когато Ник спря близо до него, той не помръдна.

— Здравейте! — каза Ник. Човекът го погледна.

— Кой те изрисува така?

— Удари ме един спирач.

— Изхвърли те от товарния?

— Да.

— Видях го, копелето — каза човекът. — Преди час и половина мина отук. Ходеше по покривите на вагоните, потриваше ръце и пееше.

— Мръсник!

— Сигурно се радва, че те е нагласил — каза сериозно човекът.

— Ще му го върна.

— Причакай го някой път с камък — посъветва човекът.

— Ще ми падне той.

— Нахакан си, а?

— Не — отвърна Ник.

— Всички вие, момчетата, сте нахакани.

— Трябва да си нахакан — отвърна Ник.

— Това и казах.

Човекът погледна Ник и се усмихна. В светлината Ник видя, че лицето му е безформено. Носът беше хлътнал, очите — цепнатини, устните — странно изкривени. Ник не възприе всичко изведнъж, а

само долови, че лицето е обезобразено. Имаше цвят на маджун. При светлината на огъня изглеждаше мъртво.

— Не харесваш ли тигана ми? — попита човекът. Ник се смути.

— Не — каза той.

— Погледни!

Човекът свали кепето си.

Имаше само едно ухо. То беше набъбнало и плътно прилепнало до главата. На мястото на другото стърчеше чокан.

— Виждал ли си такива?

— Не — каза Ник. На него леко му призля.

— Носех — каза човекът. — Сам виждаш, че носех, момчето ми!

— Вярвам.

— Биеха с юмруците си — каза малкият човек, — а ето че нищо ми няма.

Той погледна Ник.

— Седни — каза той. — Искаш ли да ядеш?

— Не се безпокойте — отвърна Ник. — Отивам в града.

— Чувай! — каза човекът. — Наричай ме Ад.

— Добре.

— Знаеш ли? — каза дребният човек. — Аз не съм съвсем наред.

— Какво ви е?

— Луд съм.

Човекът сложи кепето си. На Ник му стана смешно.

— Нищо ви няма.

— Не, луд съм. Слушай, ти бил ли си някога луд?

— Не — каза Ник. — Какво ви става?

— Не знам — рече Ад. — Хваща ме, но не забелязваш как. Ти ме познаваш, нали?

— Не.

— Аз съм Ад Франсис.

— Наистина ли?

— Не вярваш ли?

— Вярвам.

Ник почувствува, че той казва истината.

— Знаеш ли как ги налагах?

— Не — каза Ник.

— Имам бавен пулс. Четиридесет удара в минута. Провери.

Ник се поколеба.

— Хайде. — Човекът хвана ръката му. — Вземи ми китката. Сложи си пръстите ей тук.

Китката на дребния човечец бе широка, а кожата — издута от мускулите. Ник усети под пръстите си бавното биене на кръвта.

— Имаш ли часовник?

— Не.

— И аз нямам — каза Ад. — Без часовник не става. Ник пусна китката.

— Слушай — каза Ад Франсис, — хвани я пак. Ти брой на ум, а аз ще броя на глас до шестдесет.

Когато започна да брои, Ник чувствуваше под пръстите си бавните силни удари. Той чу как дребният човек започна да брои на глас — едно, две, три, четири, пет...

— Шестдесет — завърши Ад. — Това е една минута. Ти колко ги изкара?

— Четиридесет — каза Ник.

— Правилно — каза щастлив Ад. — Никога не се увеличават.

От насипа се спусна човек, прекоси полянката и приближи огъня.

— Здравей, Бъгз — каза Ад.

— Здравейте — отвърна Бъгз.

Гласът беше негърски. Ник още по походката му разбра, че това е негър. Той стоеше с гръб към тях, наведен над огъня. Негърът се изправи.

— Това е моят приятел Бъгз — каза Ад. — Той също е луд.

— Приятно ми е да се запознаем — каза Бъгз. — Вие откъде сте?

— От Чикаго — каза Ник.

— Хубав град — рече негърът. — Не чух името ви?

— Адамс, Ник Адамс.

— Казва, че никога не е бил луд, Бъгз — каза Ад.

— Бъдещето е пред него — каза негърът. Застанал до огъня, той развиваше някакъв пакет.

— Кога ще ядем, Бъгз? — попита боксьорът.

— Веднага.

— Ти гладен ли си, Ник?

— Ужасно съм гладен.

— Чуваши ли, Бъгз?

— Обикновено всичко чувам.

— Не питах това.

— Да. Чух това, което каза господинът.

Той нареждаше късове шунка в малка тенджерка с дръжка. Когато тенджерката се нагря и мазнината започна да цвърти, Бъгз се наведе над огъня, разкрачил дългите си негърски крака. Той обърна шунката, счупи няколко яйца и ги сложи вътре, като разклащаше тенджерката, за да ги покрие горещата мазнина.

— Моля ви, нарежете малко хляб, мистър Адамс. Той е там, в торбата — обърна се към него Бъгз.

— С удоволствие.

Ник бръкна в торбата и извади самун хляб. Отрязва шест филии.

Ад се наведе напред и го наблюдаваше.

— Дай ми ножа си, Ник — каза той.

— Не, не бива — каза негърът. — Пазете си ножа, мистър Адамс. Боксьорът се отпусна назад.

— Бъдете така добър и ми подайте хляба, мистър Адамс — помоли Бъгз.

Ник занесе филиите.

— Обичате ли да топите с хляб мазнината? — попита негърът.

— Много!

— Но по-добре да почакаме. Това ще бъде завършекът на вечерята.

Негърът взе парче шунка, постави го върху една от филиите и отгоре му сложи яйце.

— Моля ви, покрийте го с още една филия и подайте сандвича на мистър Франсис.

Ад взе сандвича и започна да яде.

— Внимавайте да не потече яйцето — предупреди негърът. — Това е за вас, мистър Адамс. Останалото е за мене.

Ник ухапа сандвича. Негърът седна срещу него, до Ад. Пържената топла шунка и яйцата имаха чудесен вкус.

— Мистър Адамс е направо гладен — каза негърът. Дребният човек, когото Ник знаеше по име като бивш боксов шампион, мълчеше. Той не беше казал нищо, откакто негърът заговори за ножа.

— Мога ли да ви предложа парче хляб, натопено в горещата мазнина? — запита Бъгз.

— Много ви благодаря. Дребният бял човечец погледна Ник.

— А вие желаете ли, мистър Адолф Франсис? — предложи Бъгз, наведен над тенджерката.

Ад не отговори. Той продължаваше да гледа Ник.

— Мистър Франсис? — чу се мекият глас на негъра.

Ад не отговори. Той гледаше Ник.

— На вас говоря, мистър Франсис — повтори меко негърът.

Ад не сваляше очи от Ник. Той беше смъкнал кепето над очите си. Ник се почувствува неловко.

— Откъде, по дяволите, се домъкна тук? — чу се резкият му глас изпод кепето. — За какъв се мислиш? Ти си едно сополиво копеле. Влечеш се тук, без никой да те кани, ядеш вечерята на хората, а поискат ли ти назаем ножа, ставаш мръсен.

Лицето му беше бяло, свирепо, и очите едва се виждаха изпод кепето.

— Какво бе, фуклива скицо? Кой те извика да се бъркаш тука?

— Никой.

— Никой я. Никой не те е карал и да оставаш. Идва, държи се гадно в лицето ми, пуши ми пурите и ми пие уискито, а на всичко отгоре и дрънка, сополанко. И мислиш, че така ще ти се размине?

Ник мълчеше. Ад се изправи.

— Сега ще те науча, бърливо чикагско копеле. Ще ти счупя куфалницата. Схващаш ли?

Ник отстъпи назад. Малкият човек тръгна бавно и решително напред. Стъпваше с единия крак напред и после довлечаше и другия до него.

— Удари ме! — протегна главата си той. — Опитай се да ме удариш.

— Не искам.

— Така няма да се измъкнеш. Ще ядеш бой, чуваш ли? Хайде, започвай.

— Оставете ме — каза Ник.

— Тогава ще видиш, мръсно.

Дребният човек погледна към краката на Ник. Докато гледаше надолу, негърът, който вървеше по петите му, се прицели и го удари по темето. Той се строполи напред и Бъгз хвърли в тревата увитата в плат палка. Малкият човек лежеше с лице в тревата. Негърът го вдигна и

пренесе до огъня. Главата му висеше, лицето беше страшно, очите — отворени. Бъгз нежно го сложи на земята.

— Моля ви, донесете кофата с вода, мистър Адамс — каза той. — Боя се, че го ударих много силно.

Негърът напръска лицето му с вода и внимателно потегли ушите му. Очите се затвориха.

— Нищо му няма — каза той. — Не се тревожете. Съжалявам, мистър Адамс.

— А, нищо.

Ник гледаше малкия човечец. Той видя палката в тревата и я вдигна. Дръжката беше гъвкава и се виеше в ръката му. Направена бе от стара черна кожа, а на тежкия ѝ край бе омотана носна кърпа.

— Дръжката е от кост на кит — усмихна се негърът. — Не правят вече такива. Не знаех дали умеете да се пазите, а и не исках да го нараните — той без това е достатъчно обезобразен.

Негърът отново се усмихна.

— Вие сам го наранихте.

— Аз знам как да го ударя. После нищо няма да си спомня. Правя го, за да се успокои, когато го прихванат.

Ник все още не сваляше очи от малкия човек, който лежеше със затворени очи, осветен от огъня. Бъгз сложи дърва.

— От какво се е побъркал? — попита Ник.

— О, от много неща — отвърна негърът. — Искате ли чашка кафе, мистър Адамс?

Той подаде чашката на Ник и поправи палтото под главата на изпадналия в безсъзнание човек.

— Първо много са го били. Негърът сипа кафето.

— Но от това той е само малко оглупял. После сестра му станала негов импресарио, а знаете какво пишат вестниците за братята и сестрите — колко сестрата обичала брат си и колко той обичал сестра си. Така че те се оженили в Ню Йорк и това им донесло маса неприятности.

— Да, спомням си.

— Сигурно. Но те са брат и сестра, колкото и ние двамата с вас. На много хора това не се харесало, започнали да се карат, докато един ден тя просто си отишла и повече не се върнала.

Той изпи кафето и изтри устни с розовата длан на ръката си.

— Това го побъркало... Искате ли още малко кафе, мистър Адамс?

— Благодаря.

— Виждал съм я няколко пъти — продължи негърът. — Беше страшно красива жена. Приличаха си като близнаци. Ако не бе обезобразен и той нямаше да е грозен.

Той замълча. Изглежда, че разказът бе свършил.

— Къде го срещнахте? — попита Ник.

— В затвора — каза негърът. — След като избягала, започнал да бие когото срещне и го бутнали в затвора. Аз бях вътре, защото намушках един човек с нож.

Негърът се усмихна и продължи с мекия си глас:

— Хареса ми веднага и когато излязох, го потърсих. Приятно му е да мисли, че и аз съм луд. Не му се сърдя. Обичам да съм с него, да бъда сред природата, а за това не е нужно да се краде. Обичам да живея като джентълмен.

— А с какво се занимавате? — попита Ник.

— С нищо. Пътуваме. Той има пари.

— Сигурно е натрупал много пари?

— Да, разбира се. Но ги е пропилял или са го ограбили. Тя му праща пари.

Той поразбута огъня.

— Тя е чудесна жена — каза той. — Приличат си като две капки вода.

Негърът погледна към малкия човек, който лежеше и тежко дишаше. Русата му коса покриваше челото. Обезобразеното лице бе по детски спокойно.

— Сега вече всеки миг мога да го събудя, мистър Адамс. Не се сърдете, но мисля, че е най-добре да си отидете. Не искам да бъда негостоприемен, но види ли ви може пак да се разстрои. Не ми се ще отново да го удрям, а прихване ли го, друг начин няма. Трябва някак да го пазя по-далеч от хората. Вярвам, че разбирате, мистър Адамс? Не, не ми благодарете, мистър Адамс. Щях да ви предупредя, но видях, че му харесвате и помислих, че всичко ще бъде наред. На около две мили оттук по линията ще стигнете един град. Нарича се Манселона. Сбогом. Искаше ми се да пренощувате при нас, но сега това е

изключено. Защо не вземете малко шунка и хляб? Не? Поне един сандвич.

Всичко това бе казано гладко и вежливо.

— Прекрасно. Сбогом, мистър Адамс. Сбогом и бъдете щастлив!

Ник се отправи към железопътния път през поляната. В тъмнината той се ослуша. До него достигна мекият глас на негъра. Той не долови думите. После чу малкия човечец да казва:

— Страшно ме боли главата, Бъгз.

— Ще ти мине, мистър Франсис — утешаваше го гласът на негъра. — Изпий тази чаша с топло кафе.

Ник изкачи насипа и тръгна по линията. Откри, че държи сандвич с шунка и го сложи в джоба. Преди пътят да завие зад хълма, той се обърна и за последен път видя светлината на огъня.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.